

Νομιμότητα Σύστασης Ερευνητικής Επιτροπής για την Οικονομία

August 31, 2013 at 6:49pm

Πολλά έχουν λεχθεί τις τελευταίες ημέρες αναφορικά με την νομιμότητα ή μη της σύστασης της ερευνητικής επιτροπής για την οικονομία. Το επίμαχο άρθρο της σχετικής «Περί Ερευνητικών Επιτροπών» Νομοθεσίας, αναφέρει τα εξής:

2.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο ή, αν διαφανεί ότι στα προς διερεύνηση ζητήματα εμπλέκονται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή υπουργός ή αξιωματούχος που διορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Συντάγματος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή το Υπουργικό Συμβούλιο, ο Γενικός Εισαγγελέας θα έχει εξουσία—

(α) να διορίζει, με Διάταγμα, Ερευνητική Επιτροπή, που να αποτελείται από τρεις ή περισσότερους Επιτρόπους, για να εξετάζει τέτοια ζητήματα που δύνανται να αναφέρονται σε αυτήν και να αναφέρει για αυτά στο Υπουργικό Συμβούλιο ή το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ανάλογα με την περίπτωση.

Το σχετικό άρθρο του Νόμου τροποποιήθηκε από τον Νόμο 147(1)/2012 και επέφερε (μεταξύ άλλων) την εξής επίμαχη ουσιαστική αλλαγή:

Ενώ, πριν την τροποποίηση της νομοθεσίας, αποκλειστική εξουσία διορισμού ερευνητικής επιτροπής είχε το Υπουργικό Συμβούλιο, προστέθηκε πλέον η πρόνοια περί διορισμού της ερευνητικής επιτροπής από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, σε περίπτωση που διαφαίνεται ότι στα προς διερεύνηση ζητήματα εμπλέκονται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ή υπουργός ή αξιωματούχος που διορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Συντάγματος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή το Υπουργικό Συμβούλιο.

Πρόθεση του νομοθέτη, προφανώς, ήταν η ενίσχυση της αρχής της διαφάνειας. Με απλά λόγια, η τροποποίηση αποσκοπούσε στο να αποτρέψει το φαινόμενο το Υπουργικό Συμβούλιο να διορίζει ερευνητική επιτροπή στην περίπτωση που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, και/ή οι άλλοι αξιωματούχοι που αναφέρονται στον νόμο, θα ήταν υπό διερεύνηση.

Δυστυχώς, η τροποποίηση δημιούργησε ένα κενό, το οποίο αποτελεί και μέρος της ουσίας της δημόσιας συζήτησης που προέκυψε σε σχέση με την νομιμότητα ή μη της σύστασης της ερευνητικής επιτροπής. Σε περιπτώσεις που δεν είναι ξεκάθαρο κατά πόσο στα προς διερεύνηση ζητήματα εμπλέκονται ο Πρόεδρος και/ή οι λοιποί αξιωματούχοι (αντίθετα με περιπτώσεις όπου διερευνάται συγκεκριμένα κάποιος από αυτούς), ποιός αποφασίζει κατά πόσο εμπλέκονται, και κατά συνέπεια θα πρέπει ο διορισμός να γίνει από τον Γενικό Εισαγγελέα, και τι γίνεται όταν υπάρχει διαφωνία εάν εμπλέκονται ή όχι;

Στο σχετικό διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου (Κ.Δ.Π. 99/2013), ημερομηνίας 28.03.2013, στο οποίο διάταγμα, ειρήσθω εν παρόδω, γίνεται αναφορά σε όλους τους νόμους που επέφεραν τροποποιήσεις στη σχετική νομοθεσία, περιλαμβανομένου και του 147(1)/2012, δίνονται ευρύτατοι όροι εντολής στην διερευνητική επιτροπή.

Ενώ στους υπό αναφορά όρους εντολής δεν γίνεται σαφής αναφορά σε διερεύνηση του Πρόεδρου της Δημοκρατίας, ή υπουργού, ή αξιωματούχου που διορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Συντάγματος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ή του Υπουργικού Συμβουλίου, η ευρύτητα των όρων εντολής, οι σχετικές αναφορές του ΠτΔ περί διάθεσης του εαυτού του προς διερεύνηση αλλά και η τελική διαπραγμάτευση των θεμάτων της οικονομίας από τη νέα κυβέρνηση, κατέστησαν εκ των πραγμάτων τόσο τον ΠτΔ όσο και Υπουργούς εμπλεκόμενους στα προς διερεύνηση ζητήματα.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία στο δικό μου μυαλό ότι, στην περίπτωση του διορισμού της ερευνητικής επιτροπής για την οικονομία, δεν ακολουθήθηκαν οι προβλεπόμενες από τον νόμο πρόνοιες. Αποτέλεσμα τούτου, η ευχέρεια μελλοντικής αμφισβήτησης της νομιμότητας τόσο της ληφθείσας, στα πλαίσια των ακροάσεων της επιτροπής, μαρτυρίας, όσο και του τελικού πορίσματος.

Το ερώτημα που τίθεται, συνεπώς, είναι κατά πόσο, υπό τις ανωτέρω περιστάσεις, θα πρέπει η ερευνητική επιτροπή για την οικονομία να ολοκληρώσει το έργο της εκδίδοντας σχετικό πόρισμα. Η άποψη μου είναι πως ναι. Παρότι το Υπουργικό Συμβούλιο δεν θα έπρεπε ευθύς εξ' αρχής να διορίσει την ερευνητική επιτροπή, το άμεμπτο παρελθόν των μελών της, προεξάρχοντος του κου. Πική, εξανεμίζει τις οποιεσδήποτε αμφιβολίες, επιφυλάξεις ή και ανησυχίες ως προς την αντικειμενικότητα της διαδικασίας και του τελικού πορίσματος, τις οποίες επιχείρησε να διαφυλάξει η Βουλή των Αντιπροσώπων δια της τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας.

Με αυτά τα δεδομένα, αλλά και συνοπολογίζοντας την, από μέρους των πολιτικών δυνάμεων και πολιτικών προσώπων, αναμενόμενη αποδοχή ή μη του περιεχομένου του πορίσματος αναλόγως των έναντι τους κατανεμηθεισών ή μη ευθυνών, η νομιμότητα σε ότι αφορά τη σύσταση της επιτροπής, περνά σε δεύτερη μοίρα. Σε πρώτη μοίρα βρίσκεται το δικαίωμα της κοινωνίας να μάθει ποιός ευθύνεται για τα συσσίτια, τα κοινωνικά παντοπωλεία, την ανεργία, τη μετανάστευση των νέων. Ποιός ευθύνεται που οδηγούμαστε χρεοκοπημένοι σε νέες διαπραγματεύσεις για το κυπριακό.